

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, ז' בטבת תשע"א
14 בדצמבר 2010
299/2010

תיקון (15/12/2010) בעמוד זה (באדום)

לראשונה בלמ"ס: חשבון לוויין של המים בישראל, 2006

For the First Time by the CBS: A Satellite Account of Water in Israel, 2006

- הפעילות הכלכלית של משק המים ומערכת השפכים הסתכמה ב-9,686 מיליוני ש"ח, מתוכם היוותה התפוקה במחירי בסיס¹ - 7,655 מיליוני ש"ח (79%) וההשקעות בנכסים קבועים - 2,031 מיליוני ש"ח (21%).
- התפוקה של משק המים עמדה על 6,105 מיליוני ש"ח ושל הטיפול בשפכים - 1,550 מיליוני ש"ח.
- התוצר מפעילות משק המים והטיפול בשפכים הסתכם ב-3,217 מיליוני ש"ח, כאשר אחוז הפעילות בתחום הפקת/אספקת מים מהווה כ-89%.
- מכלל ענפי הכלכלה, צריכת המים בענף החקלאות היא הגבוהה ביותר, כמעט 80%.
- העלות הממוצעת לאספקת מים הינה 1.80 ש"ח למ"ק (מטרים מעוקבים).
- צריכת המים לנפש בישראל נמוכה משמעותית מהממוצע במדינות ה-OECD (כ-283 מ"ק וכ-800 מ"ק בהתאמה).

הלמ"ס מפרסמת לראשונה חשבון לוויין של המים בישראל, הכולל נתונים כמותיים ונתונים כספיים לפי ענפי הכלכלה בנוגע להפקה ולצריכה של מים ולטיפול בשפכים. הנתונים כוללים פירוט כלכלי של פעילות משק המים בישראל. חשבון לוויין למים משמש כמסגרת אשר מאפשרת שילוב בין נתונים כלכליים וסביבתיים הקשורים למים. החשבון מכיל ארבעה רכיבים עיקריים:

1. פעילות כלכלית של משק המים
2. זרמים פיזיים של מים כתוצאה מהפעילות הכלכלית
3. זרמים פיזיים של מים מהכלכלה לסביבה ולהיפך
4. מזהמים הנוצרים כתוצאה מפעילות כלכלית

חשבון לוויין למשק המים בישראל

הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, מפרסמת לראשונה חשבון לוויין של המים בישראל, הכולל נתונים כמותיים ונתונים כספיים לפי ענפי הכלכלה בנוגע להפקה ולצריכה של מים ולטיפול בשפכים. הנתונים כוללים פירוט כלכלי של פעילות משק המים בישראל. מטרת החשבון היא לשמש כלי תכנון מקיף המאפשר מעקב אחר כמויות ועלויות המים, לסוגיהם, שנצרכו על ידי הסקטורים השונים של הכלכלה בישראל וכן לספק תמונת מצב על השפעת משק המים על הסביבה בישראל. חשבון המים נבנה על סמך מתודולוגיות בינלאומיות מקובלות של האיחוד האירופי והאו"ם.

¹ מחיר בסיס (Basic price) – סכום שהיצרן אמור לקבל מהקונה בגין יחידת סחורה או שירות המיוצרת כתפוקה, פחות כל המסים שהקונה אמור לשלם, ובתוספת כל התמיכות שאותה יחידה אמורה לקבל כתוצאה מהייצור או מהמכירות שלה. מחיר הבסיס אינו כולל דמי הובלה שהחשבונית עבורם הוגשה בנפרד בידי היצרן.

כתב: זאור איברגימוב, תחום חקלאות וסביבה
לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת קשרי עיתונות בטל: 02-6527845

המידע בחשבון כולל נתונים אגרגטיביים ברמת ענף ומשלב נתונים ממקורות מנהליים מגוונים עם נתונים פרטניים מסקר ייעודי שנערך על ידי הלמ"ס. הסקר כלל גופים העוסקים בתחום המים והטיפול בשפכים, כגון אגודות מים בחקלאות, תאגדי מים וביוב, מכוני טיהור שפכים (מט"שים), מפיקי מים ומפעלי השבה.

החשבון מציג את הנתונים לשנת 2006 ומהווה בסיס לפרסום חשבונות של נתוני משק המים בישראל מידי שנה.

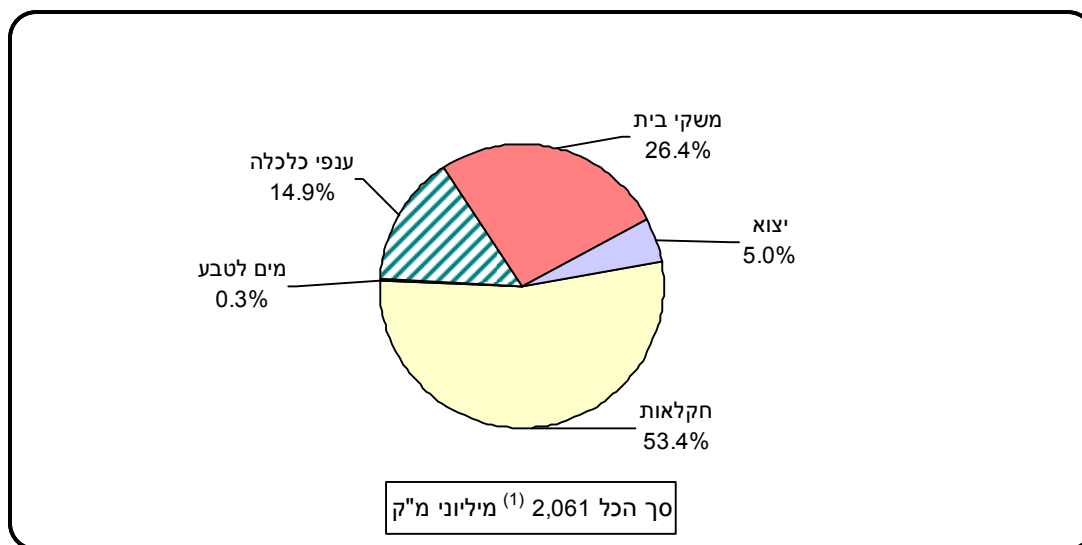
ממצאים עיקריים

זרמים פיזיים

בשנת 2006 סופקו 1,959 מיליוני מטר מעוקבים (מיליוני מ"ק) מים לחקלאות, לענפי הכלכלה האחרים ולשימוש ביתי וציבורי, לא כולל יצוא מים לרשות הפלסטינאית ולירדן. אספקת המים התבצעה ממקורות רבים: קידוחים ממי תהום (38%), שאיבה ממקורות מים עיליים (24%), השבת מי קולחים (18%), הפקת מים מליחים ותפיסת מי שיטפונות (14%) והתפלת מי ים ומים מליחים (6%).

תרשים 1 מציג את נתוני צריכת המים לפי מגזר המשתמשים. יצוין כי הצריכה בענפי הכלכלה כוללת את צריכת המים בענפי התעשייה וענפי השירותים והצריכה במשקי הבית כוללת צריכה ביתית ופחת בשער העיר.

תרשים 1: צריכת מים, לפי מגזר המשתמשים

(1) כולל יצוא מים לרשות הפלסטינאית ולירדן

כמות השפכים שטופלה ברמות טיפול שונות (כולל בורות ספיגה) במהלך שנת 2006 הייתה 491 מיליוני מ"ק המהווים כ-95% מסך כמות השפכים שיוצרה באותה השנה (517 מיליוני מ"ק). 26 מיליוני מ"ק של שפכים גולמיים הוזרמו לסביבה ללא טיפול. השפכים שטופלו ברמה גבוהה שימשו בעיקר להשקיה חקלאית (72% מכמות השפכים המטופלת).

פעילות כלכלית

בלוח א' מוצג ריכוז הפעילות השוטפת של משק המים לפי סוג פעילות: הפעילות בתחום הפקת/אספקת המים מהווה כ-80% מסך התפוקה במחירי בסיס ותחום השפכים מהווה כ-20%.

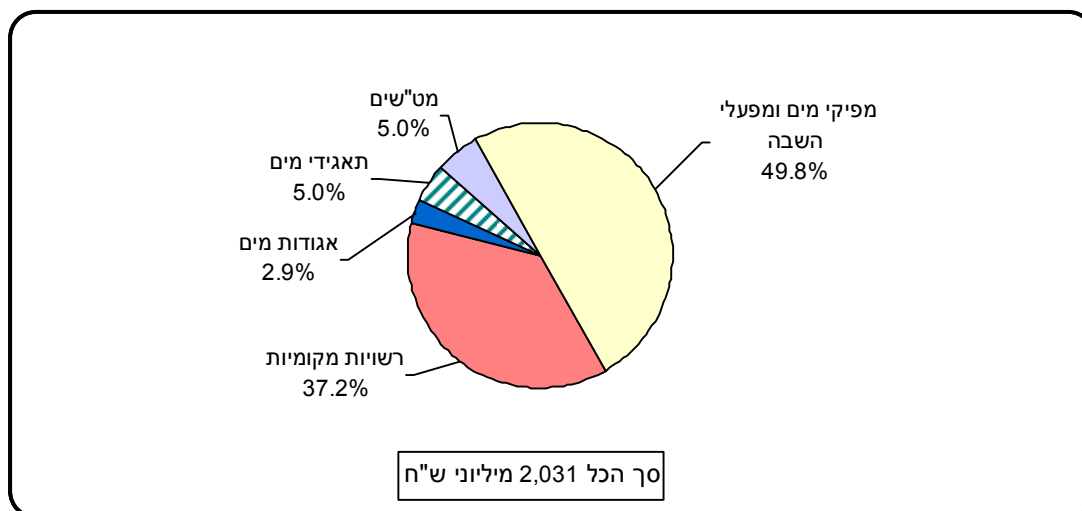
לוח א': חשבון משק המים בתחום המים ומערך הביוב, לפי סוג פעילות⁽¹⁾

ערך (מיליוני ש"ח)	
7,655	תפוקה במחירי בסיס - סך הכל
6,105	הפקת/אספקת מים
1,550	איסוף/טיפול בביוב
4,437	תשומות קנויות (צריכת ביניים) - סך הכל
3,257	הפקת/אספקת מים
1,180	איסוף/טיפול בביוב
3,217	תוצר (ערך מוסף גולמי) - סך הכל
2,848	הפקת/אספקת מים
369	איסוף/טיפול בביוב

(1) לא כולל שירותים מנהליים הקשורים למים

סך ההשקעה הגולמית בנכסים קבועים במשק המים עמד בשנת 2006 על 2,031 מיליון ש"ח. התפלגות ההשקעה לפי הגופים העוסקים בתחום המים מוצגת בתרשים 2.

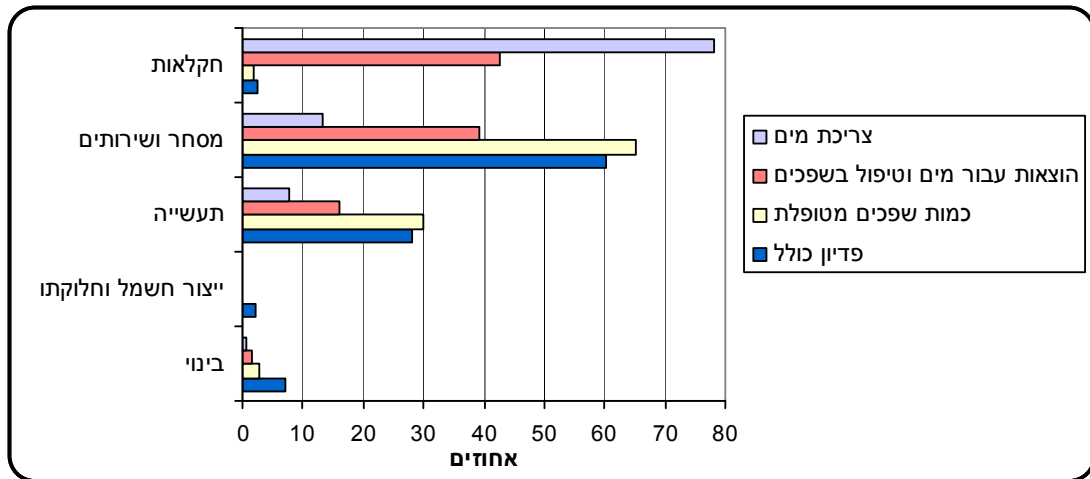
תרשים 2: התפלגות השקעה גולמית בנכסים קבועים, לפי גופים העוסקים בתחום המים

עלות אספקת מים ממוצעת בשנת 2006 עמדה על 1.8 ש"ח למ"ק מים לכל סוגי המים. עלות אספקת המים כוללת את כל המשאבים שהושקעו בהפקתם ובאספקתם:

- היטלי הפקה המוטלים על מפיקי מים שפירים ממקורות מי תהום ומים עיליים, באים לשקף את המחזור האזורי והמקומי במים (נדירות המים) ולבטא את ערך המים במקור, במצבם הטבעי, עוד בטרם הושקעו משאבים בהפקתם, טיובם ואספקתם.
- הוצאות שכר
- הוצאות אחזקה
- עלות התשומות הקנויות המורכבת מעלות אחזקת הצנרת, המשאבות, המאגרים וכו', צריכת האנרגיה (חשמל להזרמה והרמה של המים) ורכישת מים, חומרים ועוד.

תרשים 3: התרומה היחסית הנובעת מפעילות כלכלית, לפי ענף⁽¹⁾ ולפי משתנים נוספים (באחוזים)

(1) ללא מינהל ציבורי

מכלל ענפי הכלכלה, צריכת המים בענף החקלאות היא הגבוהה ביותר (כ-80%). לעומתו, ענף המסחר והשירותים צורך כ-12% מהמים. ההוצאות בענפים אלה עבור רכישת מים וטיפול בשפכים מהוות כ-43% ו-39%, בהתאמה, מסך ההוצאות בענפי הכלכלה.

צריכת מים לנפש בישראל נמוכה משמעותית מהממוצע במדינות ה-OECD ומהממוצע העולמי כפי שמוצג בתרשים 4.

תרשים 4: צריכת מים לנפש לשנה בישראל ובמדינות ה-OECD

